

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ТА ПРОГНОЗНІ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ НТП*Запорізька державна інженерна академія, кафедра ІТЕББ*

Потенційні можливості розвитку і ефективності виробництва визначаються перш за все науково-технічним прогресом, його темпами і соціально-економічними результатами. Чим цілеспрямованіше й ефективніше використовуються новітні досягнення [науки](#) і техніки, тим успішніше вирішуються пріоритетні завдання життєдіяльності суспільства. Науково-технічний прогрес (НТП) в буквальному розумінні означає безперервний взаємозумовлений [процес](#) розвитку науки і техніки з використанням досягнень науки.

Сучасний етап розвитку НТП все більше пов'язується з такими її пріоритетними напрямками як: автоматизація, роботизація, розвиток мікроелектроніки, інформатики, комплексна механізація виробництва, електризування виробництва та збереження електроенергії, хімізація виробництва. В нинішній час НТП хоча і повільними темпами, в деяких його напрямках, але має чітку тенденцію просування вперед. Застосування нових технологій дозволяє виробникові заощадити кошти на сировину, електроенергію, робочу силу, організацію виробничого процесу та інше.

Нажаль, в Україні склалися такі умови, які не дозволяють як найшвидше знаходити застосування та впровадження нових технологій, хоча задля цього був створений спеціальний Фонд Розробки та впровадження нових технологій. Державний інноваційний фонд прагне забезпечити загальнодержавні та регіональні пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки. Зокрема технології з переробки та збереження продукції сільського господарства, ресурсо- та енергозберігаючі, виробництво нових матеріалів і речовин з високими властивостями тощо.

Науково-технічна діяльність зараз переживає глибокий занепад, причинами цього є:

1. Відсутність стратегії розвитку НТП;
2. Незадовільна макроекономічна і політична ситуація в країні;
3. Складна податкова система в країні;
4. Корумпованість владних структур.

Для того, щоб вивести розвиток наукових досліджень із кризи необхідно додатково закласти в бюджеті країни кошти на розробку стратегії розвитку НТП. Для більшого контролю за видатками коштів з бюджету пропонуємо розраховувати сумарний економічний ефект від реалізації заходів НТП за певний розрахунковий період T (ЕТ) за формулою:

$$E_T = P_T - B_T$$

де P_T – вартісна оцінка витрат від здійснення заходів НТП за розрахунковий період, грн.;

B_T – вартісна оцінка витрат на здійснення заходів НТП за цей же період, грн.

З березня 2014 року Україна стала асоційованим членом ЄС, це надає змогу активному розвитку НТП в Україні. Відкриваються нові горизонти співробітництва України та країн ЄС, де важливим на даний момент напрямом є заохочення іноземних інвестицій для фінансування наукових досліджень, що стримуватиме відтік інтелектуального капіталу з України.

Для активізації інноваційної діяльності в державі треба сконцентруватися на наступних пріоритетах: літакобудування, суднобудування, створення нових зразків військової зброї, ракетобудування, біотехнології, інформаційні технології, виробництво енергетичного устаткування, створення нових видів матеріалів, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій тощо. На підставі визначених пріоритетів потрібно вдосконалити програми інноваційного розвитку регіонів та розробки програми інноваційного розвитку України.